

290615 - URBA14 - Medi, Espai Lliure i Ciutat

ANNEX A LA GUIA DOCENT

Aquest annex és vigent pel quadrimestre tardor l'any acadèmic 2020-21 atesa l'addenda del Programa Marc 2020-21 aprovada per la Junta d'Escola el 02_07_2020 :

https://etsav.upc.edu/ca/ca/serveis/cclaia/entorn-de-treball/teletreball-treball-des-de-casa/manuals/directrius-per-a-ladaptacio-del-curs-2020_21-a-una-presencialitat-adaptada-v-6-30_06_2020.pdf.

Unitat responsable: 290 - ETSAV - Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès

Unitat que imparteix: 740 - UOT - Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori

Curs: 2020-1

Titulació: GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA (Pla 2014). (Unitat docent Obligatòria)

Crèdits ECTS: 5 **Idiomes docència:** Català, Castellà

Professorat

Responsable: JOAN SOLA FONT

Altres: ELENA ALBAREDA

Hores totals de dedicació de l'estudiantat a l'assignatura

Dedicació total de l'estudiantat al quadrimestre:

30 ECTS * 25 hores = 750 hores

Dedicació total de l'estudiantat a l'assignatura:

5 ECTS * 25 hores = 125 hores (16,67%)

Dedicació setmanal de l'estudiantat a l'assignatura:

5 ECTS = 8 ¼ hores setmana

Tenint en compte les competències recollides a la Guia Docent de l'assignatura, que podeu consultar en [aquest enllaç](#), en aquest annex heu d'indicar els canvis realitzats a nivell de temari, metodologia docent i o sistema d'avaluació per adaptar-se a la docència no presencial.

Contingut/Temari

Descripció:

L'estudi de les ciutats mitjanes catalanes i també la mateixa ciutat de Barcelona són una excusa per aprendre a llegir la ciutat com un producte històric, geogràfic, econòmic i social. Si bé en el curs de l'assignatura "Arquitectura i ciutat" es fa una aproximació als casos de les grans ciutats, en aquesta assignatura l'èmfasi es posa en l'estudi de les ciutats que es puguin conèixer de manera empírica, avaluant-ne la seva morfologia i la seva vida urbana, en perspectiva històrica i també contemporània. Aquesta introducció s'aproxima a les formes construïdes de les ciutats mitjanes catalanes i també Barcelona o la ciutat que es proposi en cada edició del curs, compilant un vast laboratori de reflexió al voltant de les seves

formes construïdes de l'espai públic, dels teixits urbans i de la seva relació amb el medi, tan històrica com contemporània.

Objectius específics:

Els objectius del curs són en relació amb el coneixement de la ciutat: - L'estudi de la ciutat com un sistema de capes (palimpsest): el medi, els sistemes urbans de l'espai públic i les infraestructures, i els teixits urbans. - El medi entès com la matriu biofísica i paisatgística del lloc. - Les infraestructures, els equipaments i serveis com el sistema públic que assegura la condició urbana de la ciutat. - Els teixits urbans com les formes construïdes del sistema de la residència, l'activitat i l'oci. - El medi que justifica les raons de l'espai construït de la ciutat alhora que hi estableix relacions actuals de diverses i variades escales.

Els objectius del curs, en relació a la sostenibilitat, el paisatge i la convivència són: - Conèixer les condicions en les que es produeix el debat sobre la sostenibilitat i la seves repercussions urbanes. - Aprendre la història del paisatgisme a l'Europa mediterrània i els valors que aporta al coneixement i projecte de la ciutat actual. - Aproximar-se a la qüestió de la ciutat com un espai responsable de solidaritat i convivència..

* Si l'has variat, indica-ho a continuació

En aquest curs l'estudiant/a aprèn a interrelacionar els processos de construcció urbana amb les condicions generals i particulars del medi que li és propi. Per fer-ho es focalitza aquest estudi en els següents objectius:

- La ciutat com a construcció d'un sistema de capes (palimpsest): medi, infraestructures i teixits urbans.
- El medi entès com la matriu biofísica i paisatgística general i particular que configura les propietats específiques del lloc.
- Les infraestructures, els equipaments i els serveis com el sistema públic que assegura la condició urbana de la ciutat.
- Els teixits urbans com les formes construïdes de la residència, l'activitat i l'oci.
- Comprensió i interpretació dels coneixements adquirits fora de l'aula (observació directa de projectes urbans construïts de referència).
- Coneixement teòric obert i crític basat en textos seleccionats de referència dintre de la disciplina urbanística.
- Contextualització dels processos urbans, i del marc teòric i pràctic que els analitza i interpreta.

Per fer-ho, el curs s'organitza en tres blocs temàtics: l'estudi dels teixits urbans de la ciutat, l'estudi dels sistemes urbans i l'estudi de les relacions de la ciutat amb el medi territorial. Cadascun dels blocs compta amb una sèrie de textos i articles per desenvolupar la base teòrica del curs.

El curs pretén que l'estudiant assoleixi les següents habilitats:

En relació a la pràctica desenvolupada a les sessions de taller i els exercicis pràctics:

- Entendre les raons geogràfiques, històriques, econòmiques i mediambientals de l'emplaçament de la ciutat.
- Desxifrar les condicions particulars de cada lloc.
- Fer una lectura sistèmica de les infraestructures i els teixits de la ciutat.
- Reconèixer i interpretar processos urbans i del medi.
- Comparar i extrapolar els coneixements urbanístics adquirits a través del cas d'estudi de cada curs vers altres realitats.
- Estimar les capacitats d'adaptació i reciclatge o reutilització de la fàbrica urbana i la ciutat.
- Adquirir capacitat crítica envers els coneixements adquirits i fomentar el criteri urbanístic propositiu davant la realitat construïda.

En relació a la formulació de la teoria urbanística:

- Adquirir el coneixement teòric a partir de classes magistrals impartides tan pels professors com pels propis estudiants/es.
- Adquirir la capacitat de preparar els textos seleccionats per ser presentats a l'audiència de la classe, contextualitzant-los i extraient conclusions.
- Adquirir capacitats en conduir un debat obert en base a alguns dels textos seleccionats de referència.
- Adquirir opinió crítica sobre els coneixements i continguts formulats a classe, a través de tres exercicis individuals al llarg del curs.
- Adquirir coneixements a partir de classes amb altres professors i professionals convidats en diferents moments del curs.

En relació als instruments d'anàlisi i expressió:

- Conèixer i utilitzar la cartografia urbana i territorial bàsica i treballar amb documentació diversa referida a la ciutat i el territori.
- Interpretar els processos urbans des de les tres dimensions mitjançant la combinació del plànol bidimensional i la maqueta.
- Treballar amb instruments d'anàlisi empírics, fora de l'aula, extrets directament de la realitat construïda.
- Adquirir capacitats de cooperació amb la resta dels estudiants/es del curs per coordinar exercicis que impliquen tota la classe.
- Adquirir capacitats per comunicar el coneixement a la resta del grup a través de presentacions públiques de textos seleccionats.

Metodologies docents utilitzades durant el període no presencial

* Indica'ns quines metodologies docents utilitzes

<i>Classes teòriques amb apunts publicats a ATENEA</i>	SI
<i>Articles de referència publicats a ATENEA</i>	SI
<i>Casos pràctics/exercicis cursos anteriors</i>	SI
<i>G-Drive de l'assignatura</i>	SI
<i>Videoconferència de les sessions de correcció (meet/jitsy)</i>	SI
<i>Sessions G-Slide de les correccions publicats a Atenea</i>	SI
<i>Xat (Whats up) de grup</i>	SI
<i>Word compartit per dubtes</i>	SI

* Si n'utilitzes d'altres no recollides en la relació, indica-ho a continuació.

El curs s'organitza en dos tipus de docència: teòrica i pràctica.

Les activitats teòriques es desenvolupen en dues modalitats: les classes teòriques introductòries al principi de cada bloc temàtic seran impartides pel professorat i una resta de classes organitzades al voltant de la presentació i debat de diversos textos o articles seleccionats per cada un dels tres blocs temàtics. Aquesta presentació dels articles estarà preparada per cada grup d'estudiants i en base als comentaris, es completarà de cara al lliurament final. Ambdues pràctiques y els seus continguts seran objecte d'un exercici individual de reflexió crítica en base als continguts apresos al final de cada bloc temàtic. Tan les presentacions dels textos com els exercicis individuals seran objecte d'avaluació i conformaran la qualificació final del curs.

Les activitats pràctiques es desenvolupen habitualment en dues modalitats, però en relació a la situació d'emergència, s'han suspès les activitats pràctiques basades en visites fora del centre:

Les activitats pràctiques es desenvolupen en dues modalitats:

La primera i troncal, es focalitza en la realització de tres documents cartogràfics o volumètrics interpretatius de la part de la ciutat -en el cas de proposar una única ciutat d'anàlisi- o ciutat intermèdia proposada a cada grup. El conjunt d'àmbits d'una mateixa ciutat o de ciutats estudiades durant el curs seran el marc des del qual establir les reflexions i conclusions pertinents de cada bloc temàtic. S'explorarà la ciutat proposant diferents aproximacions: la visita iniciàtica, la interpretació dels teixits urbans de la ciutat, la interpretació de l'espai públic de la ciutat i les relacions de la ciutat amb el medi territorial que li és propi. Cada grup de tres persones té assignada una estació de metro de la ciutat com a punt de partida dels diferents treballs d'anàlisi, interpretació i crítica. Enguany incorpora tres aproximacions: des de l'espai públic, des dels teixits urbans del voltant, i des de la relació d'aquest punt de la ciutat amb el medi (mobilitat, perspectiva de gènere, etc). El format respecte a l'espai públic és cartogràfic, respecte als teixits urbans i les seves formes de creixement s'utilitza la maqueta o l'axonometria i la corresponent al medi és una infografia.

Amb l'adaptació a la situació d'emergència, cada grup ha subdividit l'àmbit d'anàlisi de manera que es pugui realitzar un muntatge de manera virtual i sense sortir de casa en cap cas. Els materials d'elaboració seran heterogenis admetent qualsevol material domèstic, sempre que s'utilitzi amb rigor i amb criteri. La impressió dels treballs es pot substituir pel dibuix a mà. El lliurament final serà la presentació en imatge del resultat agregat dels tres membres de cada grup i una presentació telemàtica similar a les de les sessions de taller.

La segona pràctica del taller es centrarà en l'estudi empíric d'un projecte urbà construït. S'organitzarà una visita en la que un professor o professional convidat comentarà diversos aspectes del projecte. L'objectiu de la pràctica serà l'explicació i reflexió d'altres capes urbanes reconeixibles des del contacte directe amb la realitat del cas d'estudi visitat. Aquest exercici es realitzarà al final de cada bloc temàtic i serà objecte d'avaluació. Aquesta experiència de taller es mantindrà o es cancel·larà en funció de la situació general motivada per la pandèmia.

L'objectiu final és el d'obtenir de cada grup, una reflexió de les diferents escales d'un punt de la ciutat com és una estació de metro, i entre tots els grups, obtenir una lectura complexa, agregada i trans-escalar de tots els punts estudiats de la ciutat de Barcelona a través de la interpretació dels teixits urbans de la ciutat, la interpretació dels sistemes urbans de la ciutat i les relacions de la

ciutat amb el medi territorial que li és propi.

Des del dia de la presentació del curs quedaran organitzats els grups de treball amb l'assignació de la ciutat o part de la ciutat objecte d'estudi, així com també, els articles ressenyats que caldrà presentar. El calendari de curs repartirà les sessions de tot el curs, fixant les dates de correcció i lliurament dels treballs. Aquest calendari podrà ser ajustat i modificat amb suficient antelació, en funció de les possibles alteracions que sorgeixin.

Sistema de qualificació

SESSIONS DE TEORIA

Presentació del text recomanat	15 % nota curs
Exercici individual Bloc 1+ Bloc 2 + Bloc 3	15 % nota curs

SESSIONS DE TALLER

Presentació deriva + cartografia espai públic+maqueta teixits+infografia medi	45% nota curs
Exercici visites al lloc construït	15 % nota curs

ACTITUD

Participació i interès	10% nota curs
------------------------	---------------

* Si has variat el sistema de qualificació, indica el sistema que utilitzaràs.

En funció de l'estat de la pandèmia, es mantindrà o es suprimirà el treball pràctic basat en visites fora de l'aula. En cas de suspendre aquesta pràctica es repartirà el valor final de la qualificació del curs segons el següent percentatge:

Presentació del text recomanat (article)	20 % nota curs
Exercici individual Bloc 1+ Bloc 2 + Bloc 3	20 % nota curs
Presentació deriva+cartografia espai públic+maqueta teixits+infografia medi	45% nota curs
Participació i interès	10% nota curs

El curs efectua un seguiment continuat dels grups i també individual de cada estudiant/a basat en la comprensió crítica dels continguts, i per tant no considera la necessitat de realitzar exercicis en la modalitat d'examen.

OBSERVACIONS SOBRE EL PROCÉS D'AVUACIÓ ON-LINE

El procés d'avaluació es fonamenta en el treball personal de l'estudiantat i es pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis realitzats.

La falta d'originalitat a l'autoria o el mal ús de les condicions en què es fa l'avaluació de l'assignatura és una infracció que pot tenir conseqüències acadèmiques greus.

Es qualificarà com a suspens a un estudiant si es detecta la falta d'originalitat en l'autoria d'alguna activitat avaluable, ja sigui perquè ha utilitzat material o dispositius no autoritzats, ja sigui perquè ha copiat de forma textual d'internet o ha copiat d'apuntes, de materials o dispositius no autoritzats, ja sigui perquè ha copiat de forma textual d'internet, o ha copiat d'apuntes, de materials, manuals o articles (sense la citació corresponent) o d'altre estudiant, o per qualsevol altre conducta irregular.